

A nagyunyomi Sényi-kastély története

Nagyunyomot a XVIII. század első felében a nagyunyomi Akats, a párisi Bátsmegyey és a pósfalvai Tulok család birtokaként említették. A XVIII. sz. második felében párisi Bátsmegyey József nagyunyomi és sorokújfalui birtokait rumi és rábadoroslói Rummy József vásárolta meg, majd fia, Rummy Antal az itteni birtoktestet 1820-ban taródházi báró Mikos Lászlónak adta el.

A földbirtokos fiától, Mikos Jánostól 1832-ben Sényi Gábor vásárolta meg az uradalmat; a belső telken 1836-ban már állt egy ház, az abban az évben készült értékbecslés szerint.

A nagyunyomi Sényi család 1588-ban Rudolf királytól kapott nemesi címet, amelyet 1807-ben megerősítettek, majd 1863-ban a „nagyunyomi” előnevet adományozták a családnak.

A kastélyt Sényi Gábor emeltette 1842 körül klasszicista stílusban. Az építetető magyar királyi tanácsos, valamint a németújvári herceg Batthyány-Strattmann Fülöp uradalmának jószágkormányzója volt,

az ő közügyek terén szerzett érdemeiért kapta a familia a „nagyunyomi” előnevet.

Sényi Gábor 1867-es halála után egyik fiára, Sényi Bélára szállt a kastély, aki vármegyei törvényhatósági bizottsági tag

volt, korábban huszárkapitányként szolgált a hadseregben. A földbirtokosról 1917-es halála után unokaöccsére – Sényi Kálmán főispán fiára – Sényi Péterre szállt a kastély, 1919-ben a Tanácsköztársaság idején készült összeírás is őt említette tulajdonosként.

Sényi tengeri korvettkapitányként szolgált, majd a M. Kir. Folyam- és Tengerhajózási Rt. igazgatóhelyettese, majd ügyvezető igazgatója lett. Szaktudása miatt kormányfőtanácsossá is kinevezték.

ott teljesített szolgálatot 1935 és 1940 között.

A diplomataként működő Olivér gróf tagja volt a Máltai Lovagrendnek is, a II. világháború utáni államosításig ő maradt a birtok tulajdonosa.

Az uradalmat lehetséges, hogy ő adta el 1923-ban bekövetkezett halála előtt, de az is elképzelhető, hogy örököseitől vásárolta meg dr. pabieniczi gróf Woracziczky Olivér.

(Itt jegyzem meg, hogy a Sényi család leszármazottai Budapesten élnek; Dr. Nagyunyomi – Sényi Gábor az Európa Építő Zrt. elnöke – szerk.)

A pabieniczi Woracziczky család cseh eredetű volt, Antal bárót 1783-ban emelték cseh grófi rangra, majd János gróf – Olivér apja – a magyar grófi címet is megkapta a főrendházi tagság egyidejű adományozásával. A család magyarországi fő birtoka a temesmonostori uradalom volt.

1935-ben Woracziczkynek 179 kath. földje volt a faluban. Érdekes, hogy brüsszeli lakosként tüntették fel a gróft, mivel rendkívüli követként és meghatalmazott miniszterként

1945-ben a gróf Ausztriába menekült, a 25 szobás kastélyt kirabolták, berendezését szétördték.

Az épület teljes felújítása 1962-ben fejeződött be, ekkor általános iskolaként funkcionált – egészen napjainkig.

A kastélypark fái közül egy csüngő gyertyán, egy törökmogyoró, egy szomorúbükk, egy tengerparti jegenyefenyő, egy szeldeltlevelű hárs és két magaskórós ma is megvan.

Márfi Ernőné Kiss Anita

A kastély építészeti leírása:

Szabadon álló, egyemeletes, téglalap alaprajzú épület. A kastély ablakai szalagkeretesek, a középrizalit kivételével. Egyes záródásúak, felettük egyenes szemöldökpárkány húzódik. Középrészén rizalit lép ki a fal síkjából (ez az üvegtermi rész – szerk.), amelyet a földszinten 4 toszkán fejezetű pillér, az emeleten 4 ión fejezetű oszlop tart, felette fogazatos díszítésű timpanon húzódik. Az egykor nyitott emeleti erkély már 1904-ben is zsalugáteres fedésű volt (üvegterem).

A hátsó homlokzat középrizalitjának emeletén félköríves nyílások húzódnak, előtte vasrácsos erkélyt alakítottak ki.

A rizalit feletti fogrovatos díszítésű háromszögromzatban téglalap alakú világítóablakok láthatók.

Belseje átalakított, eredetileg kéttraktusos, középfolyosós elrendezésű volt.

Forrás: Virág Zsolt: Magyar Kastélylexikon Vas megye kastélyai és kúriái 12-13. o. Bp., 2004.

TARTALOM

Falunap – 2007.	2. oldal
Szent István ünnepe	3. oldal
Egyházközségünk életéből	3. oldal
A földhivatalok szerepe a perlagfú elleni...	4. oldal
Figyelem!	4. oldal
Pósa Lajos: Magyar vagyok	4. oldal

Falunap – 2007.

Július 14-én került megrendezésre Balogunyomban a falunap. Egész délutánt betöltő, kulturális-szórakoztató programmal lepték meg a szervezők a résztvevőket.

A település lakossága igyekezett együtt ünnepelni, vidáman, felszabadultan szórakozni.

Németh Ottó polgármester megnyitója után, először az

zónséget. A kötélugrók vezetője Ferencz Lászlóné.

A bemutatók sora a jáki tornaszokkal folytatódott, Weidinger Veronika tanárnő vezetésével. Kézenállások, bukfencek, fejenállások, hidak, spárgák sora következett. Megjegyezzük, hogy a környéken – versenyszerűen – szertornát a jáki iskolán kívül csak két szombathelyi iskolában

Energy-Dabaston TSE modern táncosai léptek színpadra, Hegyiné Márkus Kornélia vezetésével. Valamennyi táncos a jáki általános iskola tanulója.

A műsor folytatásaként a táplánszentkereszti Tavaszí Szel Citerazenekar lépett színpadra, akik ismert népdalokat játszottak és énekeltek.

Folytatásként Németh Skolasztika és Varga Nikolett produkciója következett. A No Thanks zenéjére koreografálták táncukat.

Délután 3 órától a legkisebbeké volt a „porond”. A gyerekek a színpadon ülve figyelték a három zalaegerszegi színész – köztük az óvodából már ismert Ecsedi Erzsébet – játékát. „Állati képtelenség” című zenés-műsorukon a felnőttek is jól szórakoztak.

4 órától két helyszínen folytatódott a program. A sportpályán a 86-os főútvonalon túl lakók és a 86-os főúton innen lakók mérték össze focitudásukat. Az eredmény: 6:6.

A színpadon a gersekarati kötélugrók szórakoztatták a már nagyobb lélekszámú kö-

oktatnak. Reméljük, hogy jövőre már balogunyomi tanulókat is láthatunk a csapatban.

Ezután a nagy Rock And Dili Show következett. Pöttyös vázsoncipő, égszínkék jampi zakó, macskaszem, rengeteg pörgés, ismert dalok – ez jellemzi az együttest. Az énekesek Kántor László és Kriszti. Utóbbi Dollyt és Szandit személyesíti meg.

A csapat háttértámogatói között megtaláljuk Fenyő Miklóst, Novai Gábort, Marót Vikit és a Nova Kultúr Zenekart.

A koreográfiát Németh Éva készíti, a csepregi Flamingo Rock and Roll Klub táncosaival. Meg kell hagyni, hogy a csapat mindent bevetett, hogy feldobja a falunapot. Még a nézőket is színpadra vitték táncolni. Reméljük, ezentúl többször is láthatjuk majd őket.

A rockysok után jó étvágyat kívántunk mindenkinek –, a szarvaspörköltöz.

Fél héttől a vépi Hatos Ferenc Művészeti Általános Iskola diákjaiból és tanáraiból álló Hórukk Színpad adta elő műsorát.

Részleteket hallhattunk az Óz, a csodák csodájából, a Herkulesből, a Hair-ből; Demjén Ferenc és Republic dalok is megszólaltak.

Érdekes és izgalmas volt az Alpok-Adria Judo Iskola bemutatója. A pisztollyal történő támadás elhárítása mindenkit elbűvölt. A csapat vezetője Horváth Zoltán. A bemutató végén lehetőség volt arra, hogy a nézők közül a bátrabbak is kipróbálhassák tudásukat, erejüket. Volt is rá jelentkező...

Ezután nagy tapsot kapott az a nyolc balogunyomi lány, akik a Chello: Cha-cha című zenére táncoltak. Közkívánatra, őket még egyszer színpadra szólítottuk a tűzijáték előtt.

Az utolsó műsorszám a Senior Énekegyüttes fellépése volt, Mészáros Róbertné vezetésével. Régi, népszerű slágerekből, magyarnótákból, cigánydalokból álló produkciójuk nótázásra, táncra perdítette a nézőközönséget.

Az est fénypontja a tűzijáték volt. Csodálatos élményben volt részük nem csak a résztvevőknek, hanem azoknak is akik

otthonaikból kísérték figyelemmel a fények játékát. A tűzijáték lebonyolítását a TotalPyro Bt. végezte.

A műsorszámokon kívül

KÖSZÖNET

Balogunyom község polgármestere és képviselő-testülete nevében ezúton szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik valamilyen módon hozzájárultak a falunap sikeres lebonyolításához.

Külön köszönet:

➢ Fodor és Társa Bt. / Nikolett Vegyeskereskedés / tulajdonosainak, akik ingyen adták a főzéshez szükséges alapanyagokat;

➢ Horváth Zoltán úrnak, aki 20 db felszerelést ajándékozott a fellépő focistáknak és megszervezte a judo bemutatót;

➢ az arcfestésért köszönet Eredicsné Király Juditnak, Zellesné Király Zsófiának, Bodorkós Lajosnének, Simon Bernadettnek; Simon Jánosnének;

➢ a finom ételért Orbán Lászlónénak és Bokor Józsefnének;

➢ a vendégek fogadásáért Papp Lászlónénak és Törökne Horváth Eleonórának;

➢ a balogunyomi sportkör vezetőinek és tagjainak;

➢ Takács Jánosnak;

➢ a képviselő-testület név szerint nem említett hozzátartozóinak és minden kedves balogunyominak.

Márfi Ernőné Kiss Anita

egész nap volt ingyenes arcfestés. Két órán keresztül egy tűzoltóautó is rendelkezésre állt, bárki megtekintehette. A focimérkőzés alatt a játékosokat is megtréfálták, hiszen vizet fecskendeztek be a pályára, amiből a szurkolóknak is jutott.

A jó hangulatban zajló népünnepély hajnalig tartó utcabállal ért véget, melyen az 5-let együttes szolgáltatta a talpalávalót.

Reméljük, hogy minden kilátogató jól szórakozott és az esemény közösségmegtartó erővel bírt.

Márfi Ernőné Kiss Anita

Szent István ünnepe

Augusztus 20. az egyik legősibb magyar ünnep, Szent István király ünnepének napja. A keresztény magyar államalapítás, a magyar állam fennállásának emléknapja.

A magyarság és a keresztény hit világának találkozását és összefonódását a magyar nép egyetlen uralkodó személyéhez köti; az első magyar királyhoz, az államalapító Szent Istvánhoz. István a magyar államiság és a kereszténység alapjait lerakó Géza fejedelem fia, a honfoglalást (896) vezető Árpád fejedelem ükunokája.

E korszak a kereszténység európai kiterjesztésének évszázada volt. A bizánci egyház térítői már a 9. század második felében megjelentek a térségben, a római egyház a 10. század során térítette meg a Kárpát-medencétől északra élő népeket. Történelmi párhuzam nélkül is igaz a kijelentés: az új évezred küszöbén Magyarország csatlakozott Európához.

I. István uralkodása idején augusztus 15-én, Nagyboldog-

asszony napján hívta össze Fehérvárra a királyi tanácsot. Ekkor tartották az ún. törvénytörvényeket.

Később Szent László király hozott döntést az ünnepnappal kapcsolatban: áttették augusztus 20-ra, mert 1083-ban e napon avatták szentté I. István relikviáit a fehérvári bazilikában.

A történelem során már Nagy Lajos uralkodásától kezdve augusztus 20. egyházi ünnepként maradt a köztudatban.

1686-ban XI. Ince pápa elrendelte, hogy Buda vára töröktől való visszafoglalásának évfordulóján évente emlékezzék meg az egész katolikus világ Szent István ünnepéről – az egyház augusztus 16-án tartotta az ünnepséget.

1771-ben XIV. Benedek pápa csökkentette az egyházi ünnepek számát, s a Szent István-nap is kimaradt, de Mária Terézia mégis elrendelte a megtartását, sőt, azt nemzeti ünnepként a naptárakba is felvette! 1771-ben ő volt az aki elhozatta Bécsbe, majd Budára

a Szent Jobbot, amelyet ez időtől körmenetben vittek végig a városban augusztus 20-án.

Az 1848-as szabadságharc után hosszú ideig nem tarthatták meg a nemzeti ünnepet. Ezt követően először 1860-ban ünnepelhetők meg ezt a napot, amely országszeretete nemzeti tüntetéssé fajult.

A kiegyezést követően teljes mértékben visszanyerte méltóságát az ünnep: 1891-ben Ferenc József munkaszüneti nappá nyilvánította.

A két világháború között mindez kiegészült a Szent István-i (Trianon előtti) Magyarország visszaállításának össznemzeti célkitűzésére való folyamatos emlékeztetéssel.

Augusztus 20-a 1945-ig nemzeti ünnep volt. Majd ezt eltörölték, de az egyházi ünnepek sorában még 1947-ig ünnepelhetők nyilvánosan.

Szent István ősi ünnepéből az „új kenyér ünnepe” lett, majd az új alkotmányt, mint új – szocialista – államalapítást, 1949. augusztus 20-ra időzítették. Ettől fogva 1949-1989 között augusztus 20-át az alkotmány napjaként ünnepelték. (1950-ben az Elnöki Tanács a népköztársaság ünnepévé is nyilvánította!)

A rendszerváltozás óta, 1989-től ismét a régi tradíciók szerint rendezik meg a Szent Jobb-körmenetet.

Az első szabad választásokon létrejött Magyar Országgyűlés 1991. március 5-i döntése Szent István napját a Magyar Köztársaság hivatalos állami ünnepének nyilvánította.

Egyházközségünk életéből

• Vasárnaponként de 11,15-kor szentmise

• Aranymise templomunkban: Július 16. reggeli ébredés, ismét vasárnap. De ez még ünnepélyesebb. Várunk egy régi ismerőst – ma kanonok, pápai prelátus –, aki 1958-ban községünkben káplán és hitoktató volt. Aki szeretettel gondolt ma is régi híveire, tanítványaira. Tíz hónapot szolgált itt, de megőrizte az apró ajándékokat, jegyzeteket, neveket.

A szokásos miseidőpontban a harangok hangjával kezdődik az ünnepi szentmise. Dr. Gyürki László kanonok urat az egyházközség képviselői és volt tanítványai kísérik be templomunkba. Baán Lajos bácsi a hívek nevében, majd a

tanítványok virágcsokorral köszöntik az ünnepelt aranymisés papot.

Az aranymisés áldás előtt szavaival bemutatta életútját. „... arra törekedtem, hogy plébános legyek, a nép papja, a hívek atyja. Hála Istennek, negyvennégy éve plébános is vagyok (jelenleg Körmenen 21 éve)...”

Az aranymisés áldás után az egyházközség képviselőivel, tanítványokkal az agapén folytattuk tovább a beszélgetést. Aztán indulni kell, mert az idő múlik; új, fiatal lelkipásztorok jönnek majd, akik folytatják a munkát. Gyürki László atya költözködik. Nem messze a jelenlegi plébá-

niától, de oda is várja szeretett híveit.

Köszönjük: Isten áldja meg!

• Július 19. Karitászcsoomag érkezett ismét. Ez az EU-s élelmiszerprogram második fordulója. Segítő fuvarosunk Fodor György (köszönjük!). Az adományban kapott lisztet gyorsan eljuttattuk a rászorulókhöz.

Ha van olyan család a környezetben, akiket kihagytunk, kérjük minél előbb jelezzék a karitás munkatársaknak, hogy a szeptemberi szállítmányból ők is részesüljenek.

• Augusztus 4-én, szombaton vendégeket várunk Tótszentmártonból. Kiss György plébános úr – községünk szülőtte – híveivel ellátogat hozzánk. A 10 órakor kezdődő közös szentmise után baráti beszélgetésre szeretettel hívunk mindenkit.

• IMAÓRÁK: csütörtökönként – 16 órakor

Augusztus 5-én 15 órakor vasárnap litánia.

Kapcsolatok

Képviselő-testületi ülésen néhányszor fölvetődött az a gondolat, hogy létesítsünk testvértelepülési kapcsolatot más országbeli, Balogunyomhoz hasonló paraméterekkel bíró településekkel. Ez idáig ez nem történt meg, pedig jómagam aktív kezdeményezője voltam e kérdésnek. A partnerség, a barátság kitágíthatja a látókört, segíthet ötleteket adni a településfejlesztéshez, a civil mozgalmak megerősítéséhez, összekovácsolja a hasonló gondolkodású, más országokban, más kultúrkörben élő embereket. Történhet ez egyházi, sport, idegenforgalmi-turisztikai stb. alapon. Van fantázia a nyeltnulást elősegítő, a határon túli magyarok életét megismerendő és segítő kapcsolat kiépítésében. Kérésük azokat a falunkbéli embereket, akik ebben segíteni tudnak, akiknek van kapcsolatuk külföldi településen élő emberekkel. Várunk minden ötletet, ami ezt az ügyünket előréviszi. A segítséget előre is köszönjük.

Bolla Attila

Figyelem!

Önkormányzatunk ki-
rándulást kíván szervezni
Horvátországba, a Plitvicei
tavakhoz. A kirándulás vár-
ható időpontja: augusztus
vége-, szeptember eleje
lenne. Az autóbusz Balo-

gunyomból indulna és ide
is érkezne vissza. Az ár kb.:
7.000 Ft/fő. A tavakhoz a
belépő ára: felnőtteknek
110 kuna; gyerekeknek 7-18
éves korig 55 kuna; 7 éves
korig ingyenes. Szívesen
vennénk, ha a környező
településekről is csatlakoz-
nának hozzánk. Aki úgy
érzi, hogy szívesen velünk
tartana, őt kérem, hogy
telefonon vagy személyesen
jelezze az alábbi számo-
kon:

Márfi Ernőné Kiss Anita
94/356-635 esti órákban

Pósa Lajos

Magyar vagyok

Magyar vagyok, magyar. Ma-
gyarnak születtem.

Magyar nótát dalolt a dajka
felettem.

Magyarul tanított imádkozni
anyám

És szeretni téged, gyönyörű-
szép hazám!

Lerajzolta képed szívem kö-
zepébe,

Beírta nevedet a lelkem mé-
lyébe,

Áldja meg az Isten a keze
vonását!

Áldja meg, áldja meg magya-
rok hazáját!

Széles e világnak fénye, gaz-
dagsága

El nem csábít innen idegen
országba,

Aki magyar, nem tud sehohol
boldog lenni!

Szép Magyarországot nem
pótolja semmi!

Magyarnak születtem, magyar
is maradok,

A hazáért élek, ha kell, meg
is halok!

Ringó bölcsőm fáját magyar
föld termette,

Koporsóm fáját is magyar föld
növelje!

A Földhivatalok szerepe a parlagfű elleni hatósági tevékenységben

A növényvédelemről szóló
2000. évi XXXV. törvény 2005.
június 15-én hatályba lépett
módosítása (7/A. §) a parlagfű
elleni közérdekű védekezés eljá-
rásába bevonta a Földmérési és
Távérzékelési Intézetet (FÖMI) és
a Földhivatalokat.

A törvény által előírt – mű-
holdfelvételeken alapuló – ve-
szélyeztetettségi térkép elké-
szítése, frissítése, valamint az
eljáró hatóságok közötti elekt-
ronikus adatcserét biztosító
„parlagfű-szerver” üzemeltetése
a FÖMI feladata. A gyors és
hatékony munkavégzés ér-
dekében a 2005. év folyamán
kidolgozott és folyamatosan
tökéletesített, magas technikai
színvonalú módszer egyedülálló
Európában.

A FÖMI honlapján (www.
fomi.hu) jelenleg is megnézhe-
tő településenkénti és MEPAR
fizikai blokkonkénti bontásban,
hogy az adott térség parlag-
fűvel átlagban, százalékosan
kifejezve mennyire fertőzött. A
továbbiakban, – a tárgyévi adat-
gyűjtések alapján folyamatosan
frissítve – ez a nyilvántartás fo-
lyamatosan megtekinthető.

A földügyi szakigazgatás – tör-
vényben előírt feladata szerint
– a parlagfű-foltok EOV koo-
rdinátákkal történő beazono-
sítását végzi a helyszínen, egy
GPS egységgel rendelkező kézi
számítógép segítségével. A Föld-
hivatal munkatársa digitálisan
rögzíti kézi számítógépében a

parlagfű-folt helyét, és digitális
fényképezőgéppel felvételeket
is készít a területről. A mérés
eredményét a helyszínelés vége-
zével a Földhivatalban összeveti a
helyrajzi számokat is tartalmazó
kataszteri térképpel. Ekkor lát-
ja, hogy mely ingatlanokat és
ingatlanonként milyen mértékű
területtel érint a bemért parlag-
fű-folt, és mely helyrajzi számú
ingatlanok földhasználóinak
adatait kell a jegyzőkönyv mellé
továbbítani, a Növény- és Talaj-
védelmi Szolgálat részére. A GPS
egység mérési pontossága kettő
méter, amely elegendő ahhoz,

hogy kétséget kizáróan megál-
lapítható legyen, mely földrész-
leten van a parlagfű. Magának
a parlagfű-folt alapterületének
a mérését, meghatározását ez
a mérési pontosság érdemben
nem befolyásolja. A helyszínelő
földhivatali mezőgazdászok
kivétel nélkül felsőfokú mező-
gazdasági végzettségűek, akik
többéves gyakorlatot szereztek
már a földhivatali határszél-
során, és akiknek erre a feladatra
gyomismereti továbbképzésen is
részt kell venniük.

Folytatás következő számunkban.

Tájékoztatás

2007. augusztus 4-én vizontlátogatásra falunkba érkezik Tót-
szentmárton, Tótszerdahely, Semjénháza és Molnári községek
zarándok csoportja – Kiss György plébános vezetésével.

Délelőtt 10.30 órakor ünnepélyes szentmisét mutatnak be a
balogunyomi templomban, majd a polgármesteri hivatal kultúr-
termében vendégül látják őket.

Az eseményre várják községünk lakóit is!

TT

TOLDI AUTÓSISKOLA

Szombathely
Hollán Ernő u. 7.

telefon:
06-20/9-520-300
06-70/318-54-87

e-mail:
toldisuli@chello.hu

nyitva: h-p 9-17-ig

Ny. Sz.: 18-0104-05

délelőtti, délutáni, kétműszakos

KRESZ

tanfolyam indul
július 30-án
augusztus 1-én 18.00-kor

Balogunyomban a Kultúrházban

Jelentkezni a helyszínen
ill. telefonon vagy e-mail-ben

Számítógépes oktatás,
részteljesítés, kölcsöntankönyv!

A
motorosok

B
autósok

M
moped

